



Alen
Bešić

**Golo
srce**

Alen
Bešić

**Golo
srce**

Zagreb, 2021.





Alen
Bešić

**Golo
srce**

*Budi istinit! Budi istinit! Slobodno pokaži svetu,
ako ne najgore što je u tebi, a ono neku crtu
po kojoj se to najgore može zaključiti!*

NATANIJELO HOTORN
Skerletno slovo

*Ništa nije jadnije od istine izražene onako
kako je bila mišljena.*

VALTER BENJAMIN
Jednosmerna ulica

1. *podne*

Paziš kome se pričaš i ko te svjedoči. Jer, sa svakom riječju što promine u druge manje te ima. Slutiš kako se, u tami hladnih odaja, ljušte slova zaboravljenog ljetopisa. Pohranjuješ slike kao sjeme egzotičnog bilja, čekajući strpljivo iz herbarijuma da prolista. Utvarno sam, ispijaš orošenu čašu rizlinga, i pomišljaš da prava poezija vjerovatno prebiva u jednostavnosti koju nikako da dosegneš: u nasušnoj očiglednosti kriške hljeba na stolu, očaravajućoj običnosti zdjele maslina, neporecivoj toplini kamene klupe na koju polažeš dlan. Odjednom — podne. I zaista, kako ne zavidjeti oku na čistoj blagovijesti, na plavetnilu što rezbari konture zvonika u kom se opet sabira tišina? Jato golubova poput crnog sazviježđa u divljoj spirali odmiče van pogleda, svijesti, pamćenja. I jedan se srebrni balon, ispušten od straha, otiskuje niz agoniju odjeka. Bezglasna, podrhtava sjenka sunčanog sata.

2.

silazak

Bezglasna, podrhtava sjenka sunčanog sata.
Iskradaš se iz kuće, tjeran nečim zagonetnijim
od nedostatka nadahnuća. Možda neizdrživim
stidom, što te rasparčava kad god pomisliš da
svoje pjesme dovikneš preko ulice prijateljima.
Ili nečim zemaljskijim, pukom glađu, recimo.
Kao insekt ticalima, pogledom oprezno opipavaš
svijet, ovlaš dodiruješ ravnodušni horizont. Na
trenutak, zatvorivši kapiju za sobom, zaboravljaš
iscrpljeni obrazac po kom oskudno tkaš pismo:
neko proteklo ljeto, zreli dan, ravnoteža elemenata,
odsutno more čiji ti se modri atomi, nanesenih lahorom
kroz zastore vremena, u ritmu disanja rastvaraju u
umu, ostavljajući za sobom krte ljuštore čežnje,
oblutke nekoliko preživljenih ljubavi, beskrvnu
poeziju što žudi za *suncem dragocjenih kasnih
spoznaja*. Silaziš na pusto žalo i, kao da prvi put to činiš,
u dlanovima prevrćeš školjku, kušaš smokvu, izuvaš se.

3.

zlatni presjek

U dlanovima prevrćeš školjku, kušaš smokvu, izuvaž se. Ali već sivo, čamotno more briše tvoje tragove po pijesku, spira izlomljenu kružnicu tih milimetarskih lutanja, od sobe do plaže, od pisma do tijela, od sebe do sebe. Od mene do tebe. Čempresi izgaraju u predvečerje Ivanjske noći. Bolni magareći rev potresa zamučene zvijezde, dok zamiru posljednji damari svjetlosti. Plačeš na ovoj toliko poznatoj obali, ali ne zato što svijet možda izgleda mekši i prisniji obložen finom opnom suza, već zbog jednog stiha kojim ti se neko obratio prije nekoliko stoljeća i koji te danas konačno pronašao: *Davno ti sam legao i dugo ti mi je ležati* – kroz baršun mahovine prosijava epitaf sa okrnjenog stećka, plamti poslanica mrtvih, šapat iz kamena, glasovi bez slika. Čista si nepomičnost, ove prekratke noći, dok tragaš za zlatnim presjekom riječi koje neće poput zapaljene strijele zaparati tamno nebo, logikom nadigravši geometriju pada, nego korakom kornjače domiliti iz zaborava, iz sna, izroniti iz beskrajnog okeana vremena, i tiho se sklupčati u nečijem umornom srcu.

4.

antimarina I

“Tiho se sklopčati u nečijem umornom srcu”,
zapisuješ i polako odmičeš lice od tog iskrivljenog
ogledala. Rasplinjuje se tajna prepoznavanja i,
kao plima, uz kičmu ti strasno mili praznina.
Negdje izvan pisma, u svemu što je prećutano,
slutiš, opet je neokrznuta ostala suština. Kraj
otvorenog prozora miluješ busolu, dok sa televizora
dopire huka valova, krici galebova, komešanje
bluna. Nevičan plovidbi, *odiljanju*, vezivanju
pomorskih uzlova, krivotvoritelj si zaludnih brodskih
dnevnika. *More je oko nas, ali je soba u nama*, poput
tromba-ubojice, misao ova vršlja deltama tvoga krvotoka,
ukleta olupina izgubljena u fjordovima ispod usijanih
sljepoočnica. Pomahnitala je magnetna igla. U maglini,
duž boka osjetiš dodir glečera. Da, iznutra se otvara
kao vlas tanušna naprslina, kroz koju će slana voda
u tebe da pokulja. Pucketa parket iza tvojih leđa, to
na prstima se prikrada svakodnevno ništa.

5.

iz tmine djetinjstva

Na prstima se prikrada svakodnevno ništa.
Pješčanik na stolu je aritmično srce, u uskom
grlu zakrivljuje se vrijeme. Užasava te ideja o
dvojniku, ogledala koja pamte odraze, rasipanje
riječi. Mekim ludilom, svetom bolešću prilika
nekih lomnih, u teškim jesenjim kaputima, utopljenih
u plave sutone, nisi bio blagosiljan; možda ponekad
tek mutnim rojenjem zvuka ispod kože: tromim
talasanjem heksametra (još ti jedino tu mreškanje
rastopljenog srebra Mediterana ima nekog smisla),
ili šupljim ehom psalmā, tih ambisa taštine i strepnje,
što poput mrtvih ptica padaju na zemlju. U vrtu, oko
posudica sa mlijekom skupljaju se zadihani ježevi.
Iz tmine djetinjstva nepogrješivo izranjaju opiljci
pjesme: *...van staze, puta... povazan luta...* i svrdlaju
meso sa upornošću tupog harpuna. San o kući, povratku,
postelji pod panjem ili na panju. Na mjesečini,
krtice izlaze iz humki, trepću zvjezdanim očima.

6.

uzmicanje

Krtice izlaze iz humki, trepću zvjezdanim očima. Kratkovid, zarivaš nokte u zemlju, praviš hljepčice od blata: riječi nikad nisu tako podatne. I ma koliko trljao kapke, izoštravao pogled, maslačak konačno ostaje samo maslačak, ništa više ili manje od toga, ne kakvo majušno sunce što tinja u travi, niti žuta sumaglica koja se, uvježbanim algoritmom sjećanja, bistri u sliku Davidove zvijezde na rukavu mršuljavog dječaka. Ogromnu radost pričinjava ti to varljivo pretrajavanje krajolika, predah s mukom ukroćenih stvari, iz meteža svedenih na doslovnost. Bereš čitavu pregršt, hrskaju mlade, razumljive stabljike; prepušten dodiru, sklapaš oči od ushićenja, ali pod prstima svijet naglo počinje da uzmiče: ne umiješ više razlučiti u tami da li su ti ruke mlječikom ili krvlju umazane. Propadaš kroz mikronske *praznine između činjenica*, nehotice minuvši kraj rubova pisma za kojim uporno čezneš: od melanholije zažaren fosil stvarnosti, na samom pragu rasipanja.

7. *u auri lampe*

Zažaren fosil stvarnosti, na samom pragu rasipanja, sav od sićušnih ozarenja, od zgrušane vječnosti što se odigra i uruši u treptaju oka. Ta trenutna podatnost prizora oblaže ti nerve poniznošću; mlazovi fotona se rasprskavaju o mrežnjaču i sa lakoćom zgasnu prije no što ih stigneš sažeti u ime, otisnuti u prašini glagola i imenica. Neupotrebljena svjetlost ne iščezava, taloži se u kataloge sjenki u tvojim kapilarima, po kojim prebiraš u doba posta, nesanice, gladi. *Možda je ovo način da se pamti lepota*, a možda tek uputstvo kako prerasti ljeto, razotkriti more i ostati imun na žaoke nade. Utihnula je volja za putovanjem, otužne su i pretjerane sirene brodova u magli, kao vonj opalih dudinja u sparne večeri jula. Na ramenima ti čuče demoni sličnosti i dovikuju se kroz tvoje uši. Mimoilaze se njihovi glasovi, kližu mazno jedan niz drugi, izvitoperenom jednačinom u labave čvorove sravnjuju se slike, mirisi, zvuci, ali kolebanje ne jenjava u tebi. Za stolom, u auri lampe, razlistava se predivna, svirepa biljka: sumnja.

8.

tačan ugao

U auri lampe, razlistava se predivna, svirepa biljka: sumnja. Između spleta kolebljivih žilica što dube svoj put kroz mulj podsvijesti, poput tustih larvi, zimskim snom umrtvljeni, miruju patrljci pročitano, izobličeni kalupi tuđih nesanica. Nesigurnom rukom, niz marginu strofe, prislanjaš nevidljivi visak. Pod tačnim bi uglom da se srube ravan ozbiljnosti i krivulja strasti, gradeći porozni bedem po kome će dvosmislenost, umjesto mora, krunište od soli da iscertava. Nagnut nad rukopisom, kao nad šahovskom tablom, iz nebrojenih mogućnosti kako izabrati onu vrtoglavu, sveobuhvatnu što već u slučajnom otvaranju svu burnu geometriju uzroka i posljedica do konačnog ishoda predviđa? Kada se u nedoumici ukoči šaka, što oba kraja zamršenog konca pridržava, bliske i van domašaja otkrave je riječi: *Pesmu nemoj da uranjaš duboko u platane, nahrani je zemljom i stenom koju imaš*. I odnekud opet razgovijetno zvoni mandolina; ispod nepca, u opni vokala, mrvni se šljunak; srdele veselo cvrče na žaru, dok im duše raznosi ruzmarin.

9.

ostrvo

Srdele veselo cvrče na žaru, dok im duše raznosi ruzmarin. Sjediš na pragu i utrnulim čulima, nagrizenim od soli i sunca kao trošna ribarska mreža, nasumice hvataš odbljese svijeta. *Ogroman se prostor skriva u simetriji postojanja*, u predanosti kože vrelom kamenu, nečujnom radu žlijezda u lagumima tijela uokvirenog do vratkom. Slušaš zavijanje sa okolnih brda. Kakodemonski lavež čagljeva, što seoske pse u pomamu baca, horski je lament nad izgubljenim zavičajem, opelo utuljenom danu iz bezdana zvjerinjih pluća. A do juče si mislio da je čagalj kakva ptica, tek zvučna mrlja u rječniku otočana, čije te kadence uspavljaju u spora podneva pod venjakom od vinove loze. Pregršt komadića iz slagalice jezika evo čitavo ljeto, od tvrdih mještana, na kašičicu otkupljuješ: *pegula, lincun, rojo...* Iz tvoga grla, međutim, te sočne riječi na prazninu zaudaraju, na gnjilu ribu o koju se ni proždrljivi galebovi ne glože. Zatočenik si ostrva, tuđinac. Zabačene glave nijemo zijevaš na mjesec, nevoljan za gipki skok ka obodu šume. Umjesto kroz masline i drač, iščezavaš u sjenku dosuđene sobe.

10. *čitajući ničea*

Umjesto kroz masline i drač, iščezavaš u sjenku dosuđene sobe. Zejtinjava svjetlost petrolejke lišava predmete ivica, razmazuje materiju u neuhvatljive oblike boje sepije, boje osušene krvi. Iznurenog tim zagasitim prividima, kao kroz izgreban negativ gledam te: prelistavaš iskrzanu knjigu i po ko zna koji već put strpljivo ispituješ trusno dno ispod treperave površine teksta; nigdje pouzdanog oslonca za sidrište obamrlog ega. Iznenada zastaneš, nasmijan, kad učitelj, pjesnike uporedivši sa tvrdim školjkama, pun gađenja zaokruži uzbudljivu sliku: *A namjesto duše našao sam često u njih posoljenu sluz!* Zamišljaš nježni pupoljak ludila što caklio se u bujnim lejama njegovih moždanih gradina, napor nužan da se na hartiji uvijek ocrta živa rana, topla ruža krvavih latica. U vječitom plesu nastajanja i nestajanja, možda je život tek nesnošljiva predrasuda, pokvarena ploča što vrti se u prazno, ponavljajući istu, ganutljivu frazu. O nama riječ je tu, osjećaš, o tebi, prozirnom tragu od pljuvačke, limfe i ustajalog mora.

11.

o tebi

O tebi, prozirnom tragu od pljuvačke, limfe i ustajalog mora;
o tebi, koji više nisi, no što jesi, a i kad jesi to je kao i da nisi;
o tebi, izgubljenom, traženom, naslućenom i promašenom;
o tebi, bezimenoj utvari nastanjenoj u emulziji svih ogledala;
o tebi, koga prizivam iz praznine u prazninu, iz ljubavi u ljubav;
o tebi, tananoj mreni prevučenoj preko svijeta, stvarnosti, života;
o tebi, koga osjetim kao munjeviti bol u ukrsnici očnog živca;
o tebi, koji me svojom odsutnošću bacaš u nedoumicu *nismo li i sami osobe razdvojene nečijim pogledom?*
o tebi, kome svakoga dana iznova priznajem da ne znam da li smo uopšte osobe ili, pak, mrtvi uglovi;
o tebi, izlišnijem od ogrizaka jabuke, uvelih algi i plastičnih boca što talasi u sumrak lijeno razvlače po plicaku gradske plaže;
o tebi, za kojim žudim i koga se gadim, dok kao pincetom pažljivo odižem krte slojeve jave, ne bih li konačno odstranio pokoricu dvosmislenosti sa tvog čistog imena, a jezik mi drhti od nekog urođenog straha; Ja i Ti nisu spojeni sudovi dviju zamjenica, no svlak koji nadrastamo i otiremo o stijenu, da ga maestral raznese.

12.

glad

Svlak koji nadržavamo i otiremo o stijenu, da ga maestral raznese, samo je izgovor, slabiji od disanja bilja. Izgleda da nikada naučiti nećeš kako se iz mutne kaše i prljavih legura, što ti se potmulo valjaju tijelom, dobija unca prozirne emocije, čitljiva esencija, recimo, straha, ljubavi ili ravnodušja, koju bi mogao, pročišćenu istrajnim plamenom ljeta, pohraniti u staklenke od prostog, ohlađenog jezika i poklanjati, u dokolici, umjesto opravdanja. Napokon, *i pepeo će vetri razneti, a nema razrešenja, kao što ni ljeta više nema*. Barke su izvučene na obalu i pokrete ti sputava patina teških mirisa što provaljuju u sobu iz obližnjeg zimovnika: katran, dim, strugana borovina. Daleko jedan od drugog, svijet i ti igrate se posredovanja. Samo odraze, krnje odjeke i nerazložne sjenke, poput hrpice oglodanih kostiju, ostavlja za tvoju neutoljivu glad. A ti mu zauzvrat šalješ razglednice, ulivaš lažnu nadu.

13.

rvanje s anđelom

Ti mu zauzvrat šalješ razglednice, ulivaš lažnu nadu. I možda se večeras čestice svijeta ipak ne rastoče u nepovrat. Blago hramljući, izmoren, spuštaš se do luke. Borba sa riječima je svakodnevno rvanje s anđelom. No, u trenutku, zamisliš ih kao preparirane životinjice umoljčenog krzna, groteskno iskeženih očnjaka i staklastog pogleda, osuđene na truljenje. Kada bi suton bar jednom ostao tek narandžast ili rumen, ne razlivši se u vrtoglavu fugu nijansi, u raskošnu lepezu boja dimljenog lososa, okvašene terakote, gustog tokajca, starog zlata i par mrlja dvadesetogodišnjeg porta, što leprozne fasade ovog primorskog mjesta preobražava u lelujave kulise kratkotrajnog lavirinta. Ispod saksija sa muškatlama, srasle sa svojim tronošcima, nalik grozdu učaurenih noćnih leptirica, miruju starice u crnini. U njima, kao u vinskih bačvama, postojano previre smrt. *Otkud ta pogrešna upornost koja te ovde zadržava?* U ovom prostoru u kojem poraz ima lice spasenja.

14.

mandala

U ovom prostoru u kojem poraz ima lice spasenja, ponekad, posljednjim naporom promućaš apsurdnu molitvu, sasvim siguran da ni sutrašnje jutro neće zatisnuti rupu što se buđenjem otvara u tvome postojanju. *Probudi me snažnog za bitku sa smislovima*, kažeš, ponirući u san i prazneći svijest od jalovih opisa u kojima ti se svijet, ocvala matrona, mlako podavao prethodnog dana. Ali nakazni kostur napuštene fabrike za preradu ribe, razjeden rđom i zatrpan otpadom, kog je podnevno sunce bespoštedno obnaživalo, noćas je puteni akt u tušu na tmastoj podlozi pučine. Ovako, van vremena i razuma, odiše nepojamnom, hirovitom ljepotom ideograma. Produžavaš taj ritmični raskorak, to mukotrpno pulsiranje pješčane mandale svijeta. Živi mozaik praznog i punog, prisutnog i odsutnog, koji sa radošću uništavaš polako gaseći čula. Da bi iznova mogao da ga pleteš i rašivaš, gradiš i razaraš. Kao iz klepsidre, rosa se sa lišća strmoglavljuje u travu. A plamičak kandila ne obasjava ništa, tek cvrči boreći se za dah.

15.

bez tebe

Plamičak kandila ne obasjava ništa, tek cvrči boreći se za dah. Ova soba je rezonantna kutija u kojoj se kroz crnilo dozivaju stvari. Ropac starog frižidera i škripanje reumatičnih zglobova kreveta tužniji su od bilo koje elegije. Uvijeno u pokrov nesanice, tvoje tijelo je *lukovica na mrazu i odveć tupo da misli*. Zastanak života, prosta mudrost krpelja na grani, tog princa tavorenja. Nečinjenje te, ljuspicu po ljuspicu, oslobađa svih nakalemljenih ja, čežnje za prošlošću, jeze pred budućim. Usporeno kolanje krvi, gusta šećerna melasa u voskom zaptivenoj košnici, srce tromo kao roj što zimuje. Smanjuješ zapreminu nade i želja, raščijavaš uspomene. Bez tebe, konačno, nema ni bola, jer kad se smjerno izmakneš iz svijeta, svijet više nema na koga da se surva. Prozirno jutro. Polje pod snijegom. Vjetar sa čkalja skida bijelo paperje. I gavran.

16.
wintering

Vjetar sa čkalja skida bijelo paperje. I gavran, na goloj grani. Jednim jedinim potezom kista, u udisaju i izdisaju, kao da načrčkan je spram praznoga neba. Znaš da kazano je: ono što će biti, već bilo je. I da *jezik dotakao je sve*. Trsku pod smetom poleglu, zamukli oluk, ogromne kravlje oči što cackle se uz jasle, zemljani krčag, zaboravljen kraj česme, u kom kvasa led i sprema se prasak. Ni rastočene slike, niti opiljci sastrugani sa zgure sjećanja, što poput trunja u tek pomuzenom mlijeku plutaju na površini ovog pjenušavog trenutka, izmakli mu nisu. Tješiš se da srce je rizom, da na dodir sunca provaliće želja, proključaće hlorofil. Ali sada ne preostaje nam ništa, zaista ništa, osim da od zapećka načinimo svoj skit, sažmemo se do puke fusnote i predamo nužnosti prezimljavanja. Da ćutimo, u osami, dok u tebi obnavlja se pismo.

17.

katkada

U osami, dok u tebi obnavlja se pismo
(pokušava da se dogodi), prebiraš, kao
brojanicu, evenku suvog grožđa. Ruke,
što na septembar mirišu, o ragastov čvrsto
opireš. Grubi čvorovi, ispod dlana, o plemenitoj
nesavršenosti oblika zbore. Ili o tome kako je
kasapljeno drvo. O radosti i patnji čita koža.
Oslanjaš čelo na smrznuto okno. Dalje od
ovoga se pouzdano ne može. Dobro je.
Okončaće se, uskoro, zima. Kad *potamne*
oni koji gledaju kroz prozore. Iza zatvorenih
vrata. Mirni kao mošti u ćivotu. Čim govor se
u gomilu krhotina skruni. I opet ćeš primoran
biti da naučiš tepati svijetu, da bez ironije
zamišljaš kako se u uzanom prostoru između dva
zaljubljena lica, dva isprepletana tijela, katkada
zaista stani Bog. Da nadvladavaš otklon, i
između riječi i stvari nikada ne biraš stranu.

18.

sufi

Između riječi i stvari nikada ne biraš stranu.
Na razmeđi – zanemogneš. Za tobom naslage
i *naslage nezabeleženog života* ostaju. Pred
zaboravom, uzalud podižeš suhozide, ustave iznutra
neimariš. Zima uvijek otplavi sve. Možda je vrijeme
da se ogledala zastru, pogase lampe i zagubi ključ
od sobe. Vrijeme za razgovor, oskudicom obmanuta
čula iznova da zaošija. Ali nema sabesjednika. Samo ti
i ja. Tek probuđeni, sebi vraćeni a nepovratni, iz stolice
od pruća u golo nebo zurimo, u bjelinu hartije, u središte
vatre. Naši lutajući pogledi bestjelesno su vreteno
što niti prizorā u rukopis bi da uprede. No, nemoguće
je sravnjenje, u ćudljivoj sinkopi fotona iščezava luča
željenog pisma. Ustaješ, širiš ruke, glavu ka desnom
ramenu nagneš i krećeš. Iz kruga u krug ubrzava čigra
duše i tijela. Kao iskre, s tebe lete košuljice dokolice i
smrti; evo, ni mene više nema. Kovitlac si čistog svjetla.
Izmaknuto je težište, posustaje godišnje doba.

19.

antimarina II

Izmaknuto je težište, posustaje godišnje doba. Um zime se rastače, odnoseći dvojinu i skrušenost, uzgrednost i osamu. Izgovaraš naglas svoju proljetnu mantru: *Postoji hiljadu načina da se klekne i poljubi zemlja!* Dok svijet se rasipa u obilje detalja, ti staloženo okrećeš leđa moru, praznini spram koje svako poređenje nezgrapno je i grubo (davno je zapisano da samom sebi je metafora). Ovo je vrijeme kad iskustvo nadilazi čitanje. Nekoliko stopa pješčanog žala tvoja je serdžada, i napokon, pod čeonom kosti probljesak života; minulo je doba pukog zauzimanja prostora. Čitavim tijelom osjećaš: mogao bi grad na uzvisini da osnuješ, narode preobra tiš, u sebi zauvijek luku, ostrvo, školj da zatreš. Čelopadenije, čelopadenije, čelopadenije. Molitva je osmoza kojom u sebe pripuštaš Boga, u ime mora, milostivog, samilosnog. U ime onih koji su zalutali.

20.

u ime

U ime onih koji su zalutali,
u ime ostrva koja nisu ostrva, već njihove sjenke,
u ime fantazme da se razumije svaki tren, a ne trajanje,
u ime dokonih minuta, divno lišenih smisla,
pustinje što ukaže se u intervalu između otkucaja srca,
u ime čekanja, u ime lutanja, u ime odsutnosti,
u ime izmicanja u drugo lice (tog patetičnog
i beskorisnog samoubistva u jeziku),
u ime imaginarnog koje je samo drugo lice stvarnog,
u ime imenā koja umnožavaš u nedogled, iako znaš
da su odjek odjeka, bijela buka, sirena poj,
u ime čežnje da se razvrgnu navodnici i analogije,
u ime *glasa bez retorike (ali ne i bez nežnosti)*,
u ime beznadežnog razlaganja sebe, sebe jastva
i sebe sopstva, sebe slijepe mrlje, sebe pisma, sebe tijela,
sebe želje, sebe uskraćenosti, sebe ljubavi, sebe djetinjstva,
sebe tebe, sebe smrti — tek tišinu oponašati možeš, jedini
ponor u koji zuriš bez vrtoglavice i straha.

21. *okno*

Ponor u koji zuriš bez vrtoglavice i straha
grubo tesanim kamenom je omeđen — kvadrat
modrine što netremice na južnome zidu zjapi
poput djetinjstva. Tu si, ležiš nauznak na
obodu godišnjeg doba, u petlji kalendara,
i jedna prespora misao, kušajući uobličenje,
dugo prebira po rječniku. Nedovršivu je,
pomiren, slog po slog, šapatom sričeš:
*Opisivanje oblaka je veština kojom nisam
ovladao. I eto priznanja u kom sustiču se
gustina podneva i jaz u biću. Ovdje samo
treba biti. Golog srca. Umnožavajući početke.
Ukotvljen u svaki trenutak. A svijet će da traje
dok traje ekstaza. Kroz okno motri te plavet.
Smokva, u ognjištu iznikla, štedro pupa.
Među krovnim gredama, zadihan i ustreptaog,
kao pokislo ptiče šćućurio se Kairos.
Danima neispisane stranice dnevnika.*

22.

s onu stranu dobra i zla

Danima neispisane stranice dnevnika.
Nad limbovima ispovijesti i prećutkivanja
jeza te podilazi. Ovog jurodivog aprila
davnašnje zanose provjeravaš: može li se,
poput haikua, biti ništavan, sveden, običan?
I ne prodirati uvijek do treperavih beočuga
smisla, već čisto, bez predumišljaja, trajati
koan s onu stranu dobra i zla: *poezija je
kada nema ničega da se kaže, i kada se to
kaže*. Tek tako. Čajnik u uglu usrdno vri.
Dlanove ti grije glinena šoljica. Klobuci
mladih vrganja razgrću stelju suvih iglica.
U kapljicama rose zatočene čestice sunca.
Dišeš. Mreška se zlatna površina čaja. Kljun
nevidljivog djetlića svrdla u ritmu tvog
raskoljenog srca. Strah borovih potkornjaka
širi se žilicama stabla brže od primisli.
Prevazilazi te istina o tebi.

23.

čistilište

Prevazilazi te istina o tebi,
taj zbir velikih i malih mrakova. Razapeta
od zida do zida, kao konopac za rublje u
sirotinjskoj klijeti, troma želja: *treba se
pomiriti sa svojim djetinjstvom*. Dozvoliti
svirepom sjećanju da se kaže: sabireš se oko
kutih ljetovanja bez oca, praznine koju milosrdno
zaptivaju ujaci, dede, bake ili otužni ukus tulumbi
u gradskoj poslastičarnici. Oko stišanog daha
četvorogodišnjaka što strmim stepeništem silazi
u zadimljenu kafanu kao u čistilište i među
igračima tavle, iz žablje perspektive, pokušava
da razabere poznato lice. I njegovog igličastog
stida, dok vraća se sam, neobavljena zadatka,
prenoseći majci izmišljenu poruku: “Rekao je
da napravimo još jedan krug.” Između tebe
i njega – cijeli jedan jezik. Majski je dan.
U vrši rebara praćaka se srce.

24.

oltar

U vrši rebara praćaka se srce,
usplahirena jegulja u muljači
tijela, sred raslinja aorti, vena,
kapilara, slabovida čovječja
ribica, u mraku premalo ljudskom,
isuviše tvom, dihuće zaliscima
kao škrigama, posustala moruna,
jato srdela, srebrni vrtlog ribljih
elektrona, riječju, *nesavladiva*
mera. I zato ne produbljuješ sliku,
već posuvračuješ misao ka spolja,
u očna vlakna, u ovdje i sada
oblapornog juna. Listovi rukole,
u činiji, posuti pinjolima i bučnim
uljem, oltar su u hramu ovoga
dana. Viljuškom činodejstvuješ,
i nema tu nikakvog otajstva.
Nemuštim ustima zahvataš svijet.

25.

melodija

Nemuštim ustima zahvataš svijet
spokojan u svojoj drugosti. Nalakćen
na doksat, u raskoraku potmulih damara
srca (kao da neko pijukom krči sebi put kroz
ruševne rudnike tvoga tijela), gledaš kako lipove
krošnje greznu u tminu. Odněkud, iz dubine sobe,
u potiljak ti se zariva tugaljivi refren: *I've been
miner for a heart of gold...* Djetinjstvo je izdužena
sjenka, nehajno te dotiče po ramenu i šapuće: Koliko
duguješ mrtvima? Pod kopcima, kao utuljena voštanica,
zatrepere zlačana pismena: "*Melodija*" EI Niš. Očev
otac, okrenut leđima, rješava ukrštenicu. Majušnim
prstima vrtiš skalū pretpotopskog lampaša, krmaniš
kroz pometnju među jezicima. Iz tog uzavrelog ulišta
najednom se pucketavo izvije sevdalinka. O čardaku,
mezarū i klepetu nanula. O suzama. Poznaješ te riječi.
"A šta je dar od srca?", pitaš. On gasi radio. Pulsira tišina.
Ljeto je načeto kao narandža nejakim palčevima djeteta.

26.

antimarina III

Ljeto je načeto kao narandža nejakim palčevima djeteta. To ljepljivo ljeto što iznova sebe poriče, i za koje ne postoji azbuka, već samo trenje slika o paslike, kamena o sunce, stvari o pričine. Ali, *preterivanje je ta priča o elementima*. More ti ne daje ništa. *Valovanje* je samo glagol. Nisi putnik koga nagriza nesagledivi prostor, niti patiš od hronične islomanije. Često te satire umor od viđenog, od likovanja svjetlosti nad materijom, i tada poželiš da je zatučeš kao ribu o ogradu palube. I slijepe dane za koje odmah znaš da ih se nikada sjećati nećeš. Sanjaš knjigu u kojoj se strmoglavljuješ niz osuline vremena, u karakazan djetinjstva, i zadireš u životopis. U toplo srce tame.

27.

životopis

Zadireš u životopis. U toplo srce tame.

U nemisao onih činova kad su ti *oči tonule na dno svog žilišta*, a jezik dugo obletao oko istine kao konac oko ušica igle. Pitanje iz testa ličnosti, u modnom časopisu koji dokonno listaš: “Da li ste ikada mučili životinje?”, naprećac te položi u studenu grobnicu djetinjstva. Dok rutinski zaokružuješ odričan odgovor, krojeći mustru svog najboljeg ja, uzlovi popuštaju i, goluždrav, prilaziš duši sa naličja: ptiče koje si iz ljuske ogulio i, razdiran znatiželjom, upijao pogled smrti što te sa vlastitog dlana umilno gledala; golub koji se, raskoljene lobanje, mahnito prevrtao pod tvojim prozorom, jer si s predumišljajem ispustio nož u jato namamljeno nakvašenim hljebom; ropac gavrana poletarca kog ste objesili o granu, i mlatili letvama kao pinjatu iz koje su se, umjesto slatkiša, prosipali perje, moždina i drob... Zbudu se takvi dani, takva vremena. A poezija se ispili iz jajeta kukavice i razjapi gladni kljun.

28.
ars poetica

Poezija se ispili
iz jajeta kukavice
i razjapi gladni
kljun. Ima
prozorljive
oči, sagledava
u jednom trenu
put naniže
koliko i
kružna nebesa.
Sklapa nagodbu
s vremenom.
U njoj se
stvari ne
lome, već
prirodnom
smrću
skončavaju.

29.

hommage to max

Skončavaju, sve bezbolnije, iznenadni naleti prošlosti. Zapitaš se ponekad otkud ti na ovoj crnoj obali, pod crnim borovima, skutren u mrtvom uglu. Ali, s taloženjem godina, shvataš da ti *mala lična tragedija biva važnija od nacionalnih vrenja*. Evo i danas, dok sričeš pismo umirovljenog profesora germanistike, koji ti se zahvaljuje na časopisu posvećenom bliskom mu prijatelju, Maksu. Dodaje da ga muči artritis dok, ušuškan u biblioteci, izgara nad riječima i rasutim slikama ne bi li senilnost nadigrao. Tobaž uzgred, da ti sujetu ne ozlijedi, ukazuje da kabinet na stranici 136. nije Zebaldov, ali da jedan od oblutaka na njegovoj nadgrobnoj ploči u selu Fremingam Erl kraj Noriča (str. 264), zasigurno potiče sa Kafkinog groba, jer ga je, osam godina ranije, on spustio tu. Ako uzmogne do Deblinova počivališta (prije no što se i sam u slovo ne prometne), uzeće i odatle kamičak za uzdarje Maksu. A ti zamišljaš kako se, u dokolici pustog norfoškog groblja, njihovi duhovi, poput obijesnih dječaka, kriju iza spomenika i međusobno gađaju. I čuješ im smijeh, grlen, utisnut vjetrom u tvoju osamu.

30.

nekrolog ljetu

Utisnut vjetrom u tvoju osamu (kroz ključaonicu, ispod praga, kroz sljubljena rebra žaluzina), miris rogača ti odaje tajnu: opet je napukla opna ljeta. Otvaraš smjerno požutjeli atlas i prstima brodiš od rta do rta, na čijim te grebenima nikada neće ošiniti griva propetih talasa, niti ćeš u mahnitom letu galebova umjeti iščitati strogu geometriju budućih događaja. Sa magnetofona, pokrenutog nevidljivom rukom, zagrobno se oglašava Ezra Paund od čijih grozničavih heksametara podrhtavaju ogledala i cvokoće servis od češkog kristala. Tek tolika je moć poezije. Obgrljuje te soba. Svijet izvan ovih zidova, u kome sunce izdužuje sjenke stvari, kenotaf je čiju su prvobitnu svrhu već odavno svi zaboravili. Obuzima te vrtoglavica, dok ispred tebe, na stolu, zjapi zastrašujući bezdan prazne stranice. Iako u svojim kapilarima krotiš užas i zauzdavaš ludi galop srca, znaš da od onoga što napišeš ni plamičak na svijeći neće zaigrati. Nepokolebljiva ostaće zlatna nit. Kao pred usnom pokojnika.



Alen
Bešić

**A Naked
Heart
and Other
Poems**

Arcadia

*... on return from Euphemia, the city
in where memories are exchanged for
every summer solstice and every equinox... 1*

ITALO CALVINO, *Invisible Cities*

There's a city, Euphemia, eighty miles in the direction of the north wind. There have markets there. I exchanged all my memories, readings, dreams for a single remembrance:

There was a city. And a square with a cathedral.
Soon the citizens began to decorate it.
But they were poor architects. With fountains dry —
dusty, glimmering.
The square had not been seen for who knows how long.
Only imagined in darkness. They were expecting a miracle.
During a brief ceasefire a woman emerged from below and was suddenly shocked. (Almost lost her life.) A picture emerges:

All is softer. Grey.
There is a clock (slumped
on the cathedral) as in
a cartoon, or,
as though Dali were to tell
the time.

From the corner of my eye I can spot
a stain onto which shines the world's egg-
cracked — a Lotus flower. I hold my head still.
I close my eyes and think:

Arcadia with eight petals.
In spite of everything. A time of miracles.
I recall Da Vinci,
One should paint the way smoke does,
this city — all filigree,
this city — all cobweb,
Sarajevo.

Marrakesh

*No mirror ever became iron again;
No bread ever became wheat;
No ripened grape ever became sour fruit.
Mature yourself and be secure from a change for the worse.
Become the light.*

MEVLANA JALAL AD-DIN MUHAMMAD RUMI

In this archipelago from a multi-colored rug, my Marrakesh women's hands, painted with henna, dance over baskets filled with okra, myrtle, cinnamon.

A lemon from a red tree grows on one woman's palm. Ivy weaves around fingers. Spirals hide the ancient Berber tales. A nail encircled by a Rubaiyat². A fountain from a cold yard of a Sufi zawiya³ is bursting from a knuckle of a dark haired girl.

Below the life line of an old woman—from whom I've just bought a bunch of dry figs—appear a bunch of tiny images of her under a handful of change she gives back to you. Having taken the change, you realize that from her hand the eye of God is staring at you, filled with tears of sesame. Quickly you stuff the coins into your pocket and bolt into the crowd. But you know that it's too late and that you've been identified.

2 *Rubaiyat* — from Arabic *rubā'īyah*, from *rubā'īy* consisting of four elements; a traditional Persian verse form consisting of a collection of quatrains, typically rhyming *aba*, a verse form consisting of four-line stanzas.

3 *Zawiya* — is an Islamic religious school or monastery, like a Madrasa.

Connected implosions echo within you. You gather yourself up like a necklace, suddenly ripped into pieces in a movie played in reverse, reassembled without damage, as the clank of pearls on a marble floor fades in a second. As you fall, ecstatic, into the sand of Marrakesh, you forget the autumnal slaughter of heather on the hills above a Scottish lake, and your tongue is lively. You and God remain transcendent, nameless, irretrievable.

Marrakesh women's hands, painted with henna, invite you and lull you as if a child.

The minaret of a mosque enflamed cuts in half the black sun.

In the perfect order of a familiar room

Before you depart the perfect order of a familiar room,
you make a mess. Or just the illusion of a mess.
To an unfamiliar eye those cracks won't mean anything.

You slant your profile on the wall. One face always stares
at another. Beyond you.

On the shelf you scramble prose with poetry.
(This time, the yellow back of Carver's *Poems*
jammed between volumes of Proust.)

The paper knife has sliced into an uncut sheet,
not finished being read yet.
The pencil has been only half sharpened.

All the talismans have been polished. Evidence
left behind. When you return (or awaken),
they will be the only lure
with which you will be able to catch yourself
between the fragile fissure of what you used to be
and what you will have become.
For the minuscule part of what you are now.

My time has grown short, capriccio

My time has grown short. Every second
conceals an ocean. Now, I exist for abstentions
and the unexpressed. All I know, I know from books.
In these oases of revered emptiness
I deposit urns of ashes, with many
of my own Is.

*Heaven and Earth shall pass away*⁴, but so do
words. Poetry – an irretrievable letter. A random
image, a little pollen on the fingers, remains. In it,
sometimes I discover the alchemy of honey:

stone terraces and olive groves on Adriatic
islands;

frutti di mare, a pitcher of *bevanda*⁵ and cheese from Pag⁶
in the Komiza⁷ tavern

or pine needles on the young skin of a mushroom

from Bosnian forests of my youth;

a girl who caresses a sleeping cat

on the steps of an empty villa on a side street

of the historic district of the city of Rhodes.

This chronicle of tidbits
enough to make life whole.

Heaven and earth shall pass away – Bible, Matthew 24:35 4

Bevanda – wateredown wine 5

Pag – an island in the Adriatic on the Croatian side 6

Komiza – a city on the island of Vis in the 7

Adriatic on the Croatian side

Summer obituarian

Brushed by the wind in your solitude
(through the keyhole, under the doorstep, through the shut
ribs of the Venetian blinds), the smell of the locust-tree
lets you in on the secret: again
the membrane of summer has partly cracked. Humbly you
turn to
a yellowing atlas and with your fingers you sail from cape to
cape,
on whose reefs the waves' manes snap almost like a whip,
nor will you be able to read the arcane geometry of the future
in the frantic flight of gulls. From a tape player,
clicked by an invisible hand, you can hear Ezra Pound
posthumously, whose feverish hexameters
make mirrors flicker and the Czech crystal chatter.
That's the reach and power of poetry. The room embraces you.
The world beyond these walls, in which the sun
draws out the shadows of objects, stands a cenotaph
whose original tribute everyone has long
forgotten. You start to get dizzy, while before you,
on the table, gaping, lies a frightening bottomless
pit of an empty page. Even though in your capillaries you tame
horror
and a bridle, the mad gallop of the heart, you realize

from what you write not even a tiny candle flame will begin
to dance.

The golden thread will remain undisturbed
as on the mouth of the deceased.

From “A naked heart”

1.

a noon

You are cautious to whom you speak of yourself and of those who witness you. Because, with every word that passes to Others, less of you remains. You perceive how, in the darkness of cold chambers, the letters of the forgotten chronicle peel. You bury pictures like exotic plant seeds, patiently waiting for them to leaf out of the herbarium. Mortally alone, you drink a dewy glass of Riesling, and you think how Real Poetry doubtlessly dwells in simplicity to which you just cannot rise: in *our daily bread's* prominent slice on the table, the enchanting ordinariness of an olive bowl, the undeniable warmth of a stone bench upon which you lay your palm. Suddenly – noon. And, really, how can you not envy the eye on its Pure Annunciation, on the boundless-blue sky carving out the circuits of the belfry in which the silence amasses? The flight of the pigeons like a black constellation in a wild helix disappears from sight, consciousness, memory. And one silver balloon, released out of fear, drifts down the agony of echoes. Voiceless, the shadow of the sun's clock shivers.

2.

descent

Voiceless, the shadow of the sun's clock shivers.
You sneak out of house, driven by something
more peculiar than a lack of inspiration. It might be
unbearable shame, tearing you apart every time
you wish to shout your poems to the friends across the street.
Or it's something earthier, sheer hunger, perhaps.
Just like insects' tentacles do, your eyes warily feel
the world, barely touching the indifferent horizon.
For a second, closing the gate behind, you forget
the exhausted pattern of your scarcely woven letters:
a long-gone summer, a ripened day, the balance of elements,
the absent sea whose livid atoms, brought by a breeze
through curtains of times, decompose in your mind
to the rhythm of your breathing and leave behind
brittle husks of desire, pebbles of a few survived loves,
bloodless poetry craving for *the sunlight of precious late insights*.
You descend to a deserted beach and, as if for the first time,
roll a shell in your hands, taste a fig, take off your shoes.

3.

the golden ratio

You roll a shell in your hands, taste a fig, take off your shoes.
But already grey and languid, the sea rubs out your traces on the sand,
washes the fragmented circuit of those millimeter-long wanderings,
from the room to the beach, from letter to body, from self to self.
From me to you. Cypresses burn in the early Midsummer Night.
The harsh braying of a donkey shudders through the muddled stars, as the
last pulses of the daylight wane. You weep on this ever familiar shore,
but not because the world might appear more gentle and dear, shrouded
in a fine sheet of tears, but because of one verse that someone recited to
you some several centuries ago, and which has finally found you:
Long have I lain here before thee and after thee long shall I lie – through
the mossy velvet shines forth an epitaph from a chipped tombstone, burns
the epistle of the Dead, the whisper from the rock, the voices without
pictures.
You are Pure Stillness in this shortest of nights, as you search for the
Word's
Golden Ratio, which won't tear up the sky like a burning arrow, surpassing
with Logic the geometry of the fall, rather with the pace of the turtle's
crawl
from the lost memory and a dream, surfacing from the endless ocean of
Time,
and quietly curling up in someone's wasted heart.

23.

purgatory

You're surpassed by the truth about yourself,
this sum of big and small dark moments. Stretched
across the room, like a clothesline in a poor hovel,
a torpid wish: *you should come to terms with your childhood.*
You should let the vicious memory be said: you gather
yourself around hollow summer holidays without the father,
the void mercifully filled by uncles and grandparents or
the bland taste of tulumbas in the local cake shop. Around the
subdued breathing of a four-year-old who goes down the steps
into a bar full of cigarette smoke as if into the purgatory, and
tries to make out a familiar face among the backgammon players
from a low-angle perspective. And his prickly embarrassment,
as he comes back alone, mission unaccomplished, telling
his mother a made-up message. "He said we should walk a bit
more."

You and him — and a whole language between. It's May.
In the rib creel, a splashing heart.

25.

melody

Your tongue-tied mouth reaches for the world
serene in its otherness. Leaning on your elbow
on the porch, in the discrepancy of the heart's
dull throbs (as if someone is pickaxing their way
through the decrepit mines of your body), you watch
dusk swallowing linden crowns. From somewhere,
deep in the room, a gloomy chorus thrusts at your nape:
I've been a miner for a heart of gold... Childhood is a long
shadow, carelessly touching you on the shoulder and
whispering: How much do you owe to the dead? Behind
closed eyelids, like a smothered wax candle, golden letters
flicker: *Blaupunkt*. Your father's father, his back
in front of you, does a crossword. Your tiny fingers change
stations on the tuner of the ancient tube radio and you navigate
through the language disarray. From this boisterous hive,
out of the blue, a *sevdalinka* rises crackly. About a barn,
a tomb and the clatter of wooden slippers. About tears.
You know these words. "And what's the gift from the heart?"
you ask. He turns off the radio. Silence pulsates. Summer is
cracked open like an orange by the feeble fingers of a child.

Poetry in making

We're sitting on the porch of a house full of artistic hand-crafts in Kitsilano, the neighborhood where D. used to reside twenty years ago. The company consists mostly of D.'s then roommates: the youngish hipster Chris; the famous Canadian poet George Stanley, who fled over here from San Francisco because of the Vietnam War; Henry, a real expert on First Nations' languages in British Columbia; the histrionic Leo, who initiated this meeting; and his current roommate Evaldo, a chubby linguist from Brazil. We're sipping drinks in a pleasant atmosphere, contending intellectually and recalling shared memories. Like a ghost, our host Tito, a willowy locksmith resembling an Afghan Hound, silently fetches plates full of cheese and crackers, arranges bowls with berries and cherries, lights candles. He dives among us like into tall, coarse grass, the murmur of words rising around him like a wave of insects. George reads poems from his new manuscript: sharp, funny, ironic. We listen and laugh at effective turns of phrases and striking images. After D.'s persuasion, I also read a few of my poems translated into English from my cell phone; heads nod seriously, we discuss if some expressions should have been translated differently, we talk about diminutive forms in Slavic languages, the Latin and Cyrillic script, Bosnian war, prices of real estate and terribly high rents in Vancouver. Tipsy already, we shout, giggle and holler over each other. In a moment of sudden silence, we hear Tito's sleepy voice

from the dark: “I used to be with this girl, but all that time I longed for another woman. When I finally managed to break up this long relationship and be with the one I truly loved, she got pregnant. No with me. At first, it was hard as hell. But now I love this boy as if he was mine. I’m taking him camping tomorrow, we’ve been doing that for twelve years: him, me, and my two Australian Shepherds...” He sticks his fork into patience dock on his plate and doesn’t say a word for the rest of the night.

Revenge is a disc...

On East Hastings we meet Eddie, D.'s former coworker. Eddie wears only branded clothes and surreal shoes from the 30s which he buys on eBay. Amid the crowd of twisted, burned shapes of addicts who hang around East Hastings every day, wearing his fedora and golden signet ring, and with his chiseled body and dandy posture Eddie looks like a new record player needle. Like a resplendent white egret. Eddie is an endangered species. Eddie is slightly bipolar. Eddie is fast like a second hand on a clock. Eddie listens mostly to Japanese electronic music. As we're walking down the street, Eddie tells us he's finally won the legal case against his former roommate who he used to live with a few years ago in London, Ontario. He got 35,000 dollars compensation. Eddie used to have an electronic music collection of 12,000 records. Eddie used to drive his roommate crazy by incessant talking and electronic music which blasted all day long. By the way, Eddie is obsessive-compulsive too. Eddie's roommate could not take it any longer. Whenever Eddie was out of the apartment, he would methodically take out Eddie's records one by one, burn them with a lighter, and diligently return them into their sleeves and back to the shelf. Eddie's roommate burned a hole in 12,000 Eddie's records. In the meantime, Eddie decided to move to Vancouver. He packed his records and left London, Ontario. When Eddie wanted to impress his new roommate with his record collection, he faced 12,000 holes, 12,000 blind eyes.

We part with Eddie near Dali's sculpture *Dance of Time I* in the town center. As we're hugging and patting each other on the back, I'm thinking what kind of fire Dali had to use to make time dance like this.

The mechanics of language

We are paying for bare essentials at a Vienna supermarket. The cashier places three four coins on the counter and says in our own language, "Thanks and have a good one." Unexpectedly our faces light up. Afterwards we go down into the metro and through the hubbub of train cars we listen to a conversation of two young men with acne, who were doing it calmly, as if commenting on a dull chess game:

"...And then I take the baton and hit him on the skull."

"Did you open it?"

"For sure."

"Did the teeth fall out?"

"Yes, three four..."

Language is a pendulum; at the same time,
it moves and stands still.

Language is relative.

It is a top of a gimlet.

Movement is a means of existence of language.

Bad Homburg

Champagnerluft und Tradition, says an ad for Bad Homburg. On the official internet page of this popular town, famous for casinos and thermal spas, history lasts till the year 1912. That's when the city gets its prefix "bad"— spa, hot baths. The time after that has been left to the unrestrained imagination of the readers. Bad Homburg still floats in a cute *fin de siècle* balloon, in the glass snow globe in which flakes fall over a colorful backdrop scene, over and over again. I recall Kafka's *From lies world order is created*, while I pass by the Nobel Laureate, Shmuel Yosef Agnon's monument with N. on the way to "Taunus Therme," a spa center in the middle of immaculately landscaped park. Here Alexei Ivanovich, at the very end of *The Gambler* meets Mr. Astley and finds out that Polina is in Switzerland and that she loves him. Soon after, wrapped in towels, we breathe aromatic vapors of eucalyptus, meditate on the warm stone deck chairs, sip cold beers in hot tubs. In these pools and saunas our personal histories don't have deep roots; so lighter than our bodies, we imagine some other stories, other selves. Relaxed, model citizens, we enter the steam bath and get too close to the contours of someone's naked body. At first, without glasses I cannot discern anything except for many submissively extended hands. Besides us passes a tall uniformed man and without saying anything ladles something white from a bucket and pours it into bowls made out of hands. I, too, make my own hand bowl and get my share of salt with

which I don't know what to do. We press forward. It's stuffy. In the mist of the spooky chamber, I search for N. in vain. I feel a precise, evil, wicked intent to harm us. With the final effort of will, I grab someone's tattooed forearm and extricate myself getting finally outside from that mess. In the champagne air filled with calming muzac, through which pass a few last flakes. Or a shred of ash.

On the author

Alen Bešić (1975, Bihać, Bosnia and Herzegovina), received a B.A. and an M.A. in Serbian Literature and Language from the Faculty of Philosophy, Novi Sad University. Besides a poet, he is a literary critic, essayist, and translator from English. Since 2007 he has been the chief editor of the literary magazine *Polja* in Novi Sad where he lives. Bibliography: *Poetry U filigranu rez (The Cut in Filigree*, Književna omladina Srbije, Beograd, 1999), *Način dima (The Manner of the Smoke*, NB “Stefan Prvovenčani”, Kraljevo, 2004), *Golo srce (A Naked Heart*, NB “Stefan Prvovenčani”, Kraljevo, 2012), *Hronika sitnica (The Chronicle of Trifles*, JU “Ratkovićeve večeri poezije”, Bijelo Polje, 2014). Essays and literary criticism: *Lavirinti čitanja (The Labyrinths of Reading*, Agora, Zrenjanin, 2006), *Neponovljivi obrazac (The Unrepeatable Pattern*, Sluzbeni glasnik, Beograd, 2012). Translated books (selection): Jean Rhys, *Wide Sargasso Sea (Široko Sargaško more*, Agora, 2006), Jamaica Kincaid, *At the Bottom of the River (Na dnu reke*, Agora, 2008), Jamaica Kincaid, *Lucy (Lusi*, Agora, 2008), Bozidar Jezernik et al, *Imagining ‘the Turk’* (with Igor Cvijanović, *Imaginarni Turčin*, Biblioteka XX vek, 2010), Jamaica Kincaid, *The Autobiography of my Mother (Autobiografija moje majke*, Agora, 2010), Annie E. Proulx, *Fine Just the Way It Is (Potaman*, Agora, 2010), Joyce Carol Oats, *A Fair Maiden (Lepotica*, Agora, 2010), Catherine Baker, *Sounds of the Borderland* (with Igor Cvijanović, *Zvući granice*, Biblioteka XX vek, 2011), John

Ralston Saul, *Collapse of Globalism and the Reinvention of the World* (with Igor Cvijanović, *Propast globalizma i preoblikovanje sveta*, Arhipelag, 2011), John Fowles, *Mantissa* (*Mantisa*, Agora, 2011), Bruce Chatwin, *On the Black Hill* (*Na crnom bregu*, Agora, 2013), Jamaica Kincaid, *See Now Then* (*Gle Sad Onda*, Agora, 2014), Tony Hoagland, *Don't Tell Anybody: Selected Poetry* (*Nemoj reći nikome: Izabrane pesme*, NB "Stefan Prvovenčani", 2015), Teju Cole, *Open City* (*Otvoreni grad*, Dereta, 2016), Derek Wallcot, *Map of the New World: selected poetry* (with Marija Bergam, *Mapa Novog sveta: Izabrane pesme*, KCNS, 2017), Anne Carson, *Short Talks* (*Kratka slova*, NB "Stefan Prvovenčani", 2018), Max Porter, *Grief is a Thing with Feather* (*Tuga je pernato stvorenje*, Dereta, 2018), Claudia Rankine, *Citizen* (*Građanin*, Službeni glasnik, 2018). Awards: Association of Writers of Vojvodina Award for translation of the year (2011); "Branko Miljković" Award for the best poetry book published in Serbia in 2012; "Risto Ratković" Regional Award for the best poetry book published in Serbia, Bosnia and Herzegovina, Croatia and Montenegro in 2012; "Miloš N. Đurić" Award for the best poetry book translated in Serbia in 2015.

O pjesniku

Alen Bešić (1975, Bihać), diplomirao je na Odsjeku za srpsku književnost i jezik Filozofskog fakulteta u Novom Sadu. Objavio je četiri knjige poezije: *Ufiligranu rez* (1999), *Način dima* (2004), *Golo srce* (2012) i *Hronika sitnica: izabrane pjesme* (2014), kao i dvije knjige izabranih književnih kritika i eseja: *Lavirinti čitanja* (2006) i *Neponovljivi obrazac* (2012). Preveo je s engleskog jezika knjige Jean Rhys, Jamaica Kincaid, Annie E. Proulx, Joyce Carol Oats, Johna Fowlesa, Johna Ralstona Saula, Brucea Chatwina, Tonyja Hoaglanda, Tejua Colea, Dereka Wallcota, Anne Carson, Claudije Rankine, Maxa Portera, Michaela Ondaatjea i drugih. Za prijevod romana *Lepotica* Joyce Carol Oats (2010) dobio je Nagradu Društva književnika Vojvodine za prijevod godine (2011), za prijevod izabranih pjesama Tonyja Hoglanda *Nemoj reći nikome* nagradu “Miloš N. Đurić” (2015), a za zbirku poezije *Golo srce* nagrade “Branko Miljković” i “Risto Ratković” (2013). Pjesme su mu prevedene na njemački, engleski, francuski, ruski, ukrajinski, makedonski, mađarski, rumunjski, španjolski i slovenski jezik. Član je Srpskog književnog društva i Udruženja književnih prevodilaca Srbije. Od 2007. godine radi kao urednik časopisa za književnost i teoriju *Polja*, a od 2012. i kao urednik izdavačke djelatnosti Kulturnog centra Novog Sada. Živi u Novom Sadu.

Impresum

Goranovo proljeće

Edicija

Versopolis

Urednik

Marko Pogačar

Lektura i korektura

Ana Brnardić

SKUD "Ivan Goran Kovačić"

Zagreb, Opatovina 11

info@igk.hr

www.igk.hr

Za nakladnika

Tomislav Kosovec

Oblikovanje knjige

Tina Ivezić

Damir Prizmić

Tisak

Sveučilišna tiskara, Zagreb

Naklada

1000 primjeraka

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001101456.

ISBN 978-953-6126-75-0



VERSOPOLIS

where
poetry
lives



With the support of the
Creative Europe Programme
of the European Union

sku  igk



GODINA
CITANJA
2021

Ilustracija **Nenad Jalšovec**